

پیمانہ می مہارتی شمارہ می سہ

ہدف کلی: توانایی انتخاب پارچہ

فہرست تجہیز است و وسایل مورد نیاز:

- ایف طبیعی (پنبہ، پشم و ابریشم)،
- ایف مصنوعی و نیمہ مصنوعی (ویسکوز، نایلون و پلی استر)،
- نمونہ می پارچہ ہای مختلف (از نظر جنس و بافت)
- اتو
- ظرف جوشاندن آب
- صابون و پودر ہای شست و شو

زمان بہ ساعت	
نظری	عملی
۳	۳

هدف های رفتاری

انتظار می رود فراگیرنده ، پس از مطالعه ی این واحد درسی بتواند به اهداف ریز دست یابد:

- ۱- طبقه بندی اصلی الیاف طبیعی، مصنوعی و نیمه مصنوعی را توضیح دهد.
- ۲- موارد استفاده، روش های نگهداری و شست و شوی پارچه هایی با الیاف طبیعی را شرح دهد.
- ۳- موارد استفاده، روش های نگهداری و شست و شوی پارچه هایی با الیاف مصنوعی و نیمه مصنوعی را شرح دهد.
- ۴- پارچه های پنبه ای، کتان، ابریشمی، پشمی، ویسکوز، نایلون و پلی استر را به کار ببرد.
- ۵- روش های نگهداری، شست و شوی پارچه هایی با الیاف طبیعی، مصنوعی و نیمه مصنوعی را انجام دهد.
- ۶- علایم بین المللی برچسب لباس ها را توضیح دهد.
- ۷- روش نگهداری منسوجات را با توجه به علایم بین المللی رعایت کند.

پیش‌آزمون

بله	خیر	
☐	☐	۱- ویژگی‌های کارگاه خیاطی را می‌دانم.
☐	☐	۲- نحوه‌ی قرار گرفتن صحیح وسایل و تجهیزات کارگاه خیاطی را می‌دانم.
☐	☐	۳- انواع سوزن و کاربرد آن‌ها را می‌دانم.
☐	☐	۴- انواع نخ دوخت و کاربرد آن‌ها را می‌دانم.
☐	☐	۵- انواع ماشین دوخت و کاربرد آن‌ها را می‌دانم.
☐	☐	۶- راه‌اندازی ماشین‌های دوخت و استفاده از ماشین‌های دوخت را می‌دانم.
☐	☐	۷- چگونگی رفع عیوب اولیه‌ی ماشین دوخت را می‌دانم.
☐	☐	۸- رعایت نکات ایمنی در کار با ماشین دوخت را می‌دانم.
☐	☐	۹- انواع اتو و کاربرد آن‌ها را می‌دانم.
☐	☐	۱۰- نحوه‌ی استفاده از وسایل کار با اتو (بالشتک، میزاتو، پارچه‌ی مخصوص اتوکشی، ژانت) را می‌دانم.
☐	☐	۱۱- روش‌های مراقبت از اتو و رعایت نکات ایمنی را می‌دانم.
☐	☐	۱۲- چگونگی اتوکردن لباس، حرارت و رطوبت لازم برای اتوکشی را می‌دانم.
☐	☐	۱۳- روش صحیح اتوکردن درزها و پنس‌ها را می‌دانم.

هنرجوی محترم

در صورت منفی بودن پیش‌آزمون تا از پیمانه‌ی مهارتی اول، واحد کار را دوباره مرور کنید.
در صورت منفی بودن پیش‌آزمون تا از پیمانه‌ی مهارتی اول، واحد کار را دوباره مرور کنید.

شناخت الیاف پارچه

الیاف، ماده‌ی اولیه‌ی صنعت نساجی است. امروزه شناسایی الیاف اهمیت زیادی پیدا کرده است؛ به خصوص برای آن دسته از افرادی که حرفه‌ی آنان تولید پوشاک (طراح پارچه، طراح لباس و دوزنده) است. هنگام طراحی الگو، برش پارچه، شست‌وشو و لکه‌گیری پارچه باید با خواص الیافی که در پارچه به کار رفته است آشنایی داشته باشیم.

الیافی که در صنایع نساجی مورد استفاده قرار می‌گیرد به دو طبقه اصلی، الیاف طبیعی (که بشر در ساخت آن دخالتی نداشته) و الیاف مصنوعی (که بشر در ساخت و شکل‌گیری آن دخالت داشته) تقسیم‌بندی می‌گردد. الیاف طبیعی مانند پنبه، پشم، ابریشم و الیاف مصنوعی مانند نایلون، پلی‌استر و ریون.

پیمانه مهارتی: توانایی انتخاب پارچه

شماره شناسایی: ۳-۲/۴۱/۹۱-۷ و ۸۸

استاندارد مهارت: نازکدوزی زنانه (درجه ۲)

دوخت

شماره شناسایی: ۴-۲/۴۱/۹۱-۷ و ۸۸

الیاف طبیعی

پنبه* (Cotton)

پنبه یکی از مهم‌ترین و پر مصرف‌ترین الیاف طبیعی است که همواره در خدمت صنعت نساجی بوده و هست.

موارد استعمال پارچه‌های پنبه‌ای

چون الیاف پنبه‌ای هادی حرارت هستند، حرارت بدن را به بیرون منتقل می‌کنند؛ از این رو، البسه‌ی تابستانی را از پارچه‌های پنبه‌ای انتخاب می‌کنند. این نوع پارچه به راحتی لکه‌گیری و شسته می‌شود؛ به همین دلیل برای لباس‌های مراکز بهداشتی، بیمارستان‌ها و آزمایشگاه‌ها به کار می‌رود. چون پارچه‌های پنبه‌ای در برابر ساییدگی از خود مقاومت نشان می‌دهند، از این رو، لباس‌های سربازی را از آن تهیه می‌کنند.

مراقبت و نگهداری پارچه‌های پنبه‌ای

پس از بیرون آوردن لباس از تن، آن‌ها را به چوب رختی آویزان کنید و تا وقتی که رطوبت دارند در کمد لباس‌ها نگذارید؛ زیرا، بوی بدن شخص در پارچه باقی خواهد ماند. لباس را در صورت امکان دو روز متوالی نپوشید و آن را در جای خشک نگهداری کنید. عرق بدن باعث آسیب به پارچه می‌شود.

روش شستن پارچه‌های پنبه‌ای

لباس‌های پنبه‌ای را قبلاً در آب گرم و صابون خیس کنید. بعد از ۲۰ تا ۳۰ دقیقه که در آب ماند آن‌ها را خوب چنگ بزنید. لباس‌ها را در سایه خشک کنید؛ زیرا آفتاب رنگ آن‌ها را خراب می‌نماید.

تصویر ۱-۲

در کشورهای تولیدکننده‌ی لباس، روی لباس‌های دوخته شده تصویر غوزه‌ی پنبه، نشان پارچه‌ی پنبه‌ای می‌باشد.

* پنبه در ایران به نام نخ معروف است و اشتباهاً با نام کتان Cotton معرفی می‌شود.

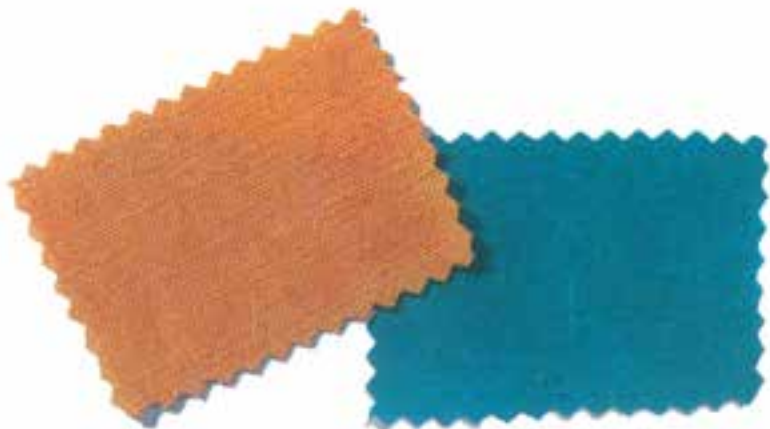
استاندارد مهارت: نازکدوزی زنانه (درجه ۲) دوخت شماره شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/ ۲/۴	پیمانه مهارتی: توانایی انتخاب پارچه شماره شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/ ۲/۴-۳
--	---

کتان (Leinen)

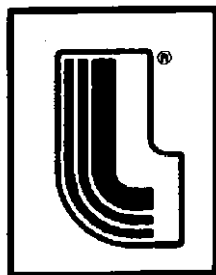

کتان گیاهی است از خانواده لیناسه و از نظر خصوصیات کلی شبیه به پنبه است. (کتان در ایران کشت نمی‌شود).

موارد استعمال پارچه های کتانی:

پارچه‌های کتانی چون دارای سطح صاف و درخشنده‌ای هستند چرک و کثافات به آسانی از روی آن برطرف می‌شود؛ از این رو، شست‌وشوی پارچه‌های کتانی آسان‌تر از پارچه‌های پنبه‌ای است. پارچه‌های کتانی برای کسانی که به لباس‌های بادوام و لطیف تابستانی علاقه‌مندند، بسیار مناسب هستند. الیاف کتانی مانند الیاف پنبه، آب را به خوبی جذب می‌کنند؛ ولی الیاف کتان پس از جذب آب زودتر از الیاف پنبه خشک می‌شود، به همین جهت، حوله‌های تهیه شده از الیاف کتان مناسب‌تر از پنبه است.

روش شستن پارچه های کتانی

هنگام شست‌وشو، لکه‌های باقی‌مانده روی پارچه‌های کتانی آسانتر از پارچه‌های پنبه‌ای برطرف می‌شود. خاصیت آب‌رفتگی کتان مانند پنبه نیست.

تمام کتان

نصف کتان

در کشورهای اروپایی و آمریکایی برای اطلاع مصرف‌کنندگان، روی لباس‌های دوخته شده علامت تمام کتان (Leinen-Rein) و علامت نصف کتان (Leinen-Halb) وصل می‌کنند. علامت «L» نشان‌دهنده‌ی کتان است. (تصویر

۱-۳

تصویر ۱-۳

استاندارد مهارت: نازکدوزی زنانه (درجه ۲)

دوخت

شماره شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/ ۲/۴

پیمانه مهارتی: توانایی انتخاب پارچه

شماره شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/ ۲/۴-۳

پشم (Wool)

این دسته از الیاف از پوشش حیوانات مختلف به دست می‌آیند و براساس خصوصیات و مشخصات مختلف، تحت نام‌های منشعب شده از حیوان دسته‌بندی می‌شوند. (نظیر گوسفند مریوس و پشم لاما)

موارد استعمال پارچه های پشمی

بوسته‌ی خارجی الیاف پشم از پولک‌ها یا فلس‌های ریز تشکیل شده است که بر اثر فشار، حرارت یا رطوبت، این اجزا درهم گره می‌خورند و حالتی نمدگونه پیدا می‌کنند. هوای ذخیره شده در بین الیاف، به پشم خاصیت عایق بودن می‌دهد. به علت خاصیت رطوبت‌پذیری و داشتن خلل و فرج، عرق بدن را جذب و آن را به آرامی تبخیر می‌کند و به همین دلیل شخص در زمستان کمتر احساس سرما می‌کند.

تصویر بالا، مهر پشم گوسفند مجاز است (یعنی پشم متعلق به حیوان سالم و زنده است) که از طرف دبیرخانه بین‌المللی پشم مورد آزمایش قرار گرفته است. (تصویر ۴-۱)

روش شستن پارچه های پشمی

آب گرم و صابون، مواد قلیایی قوی و چنگ زدن به پشم آسیب می‌رساند و باعث نمدی شدن و کوتاه گشتن عمر منسوجات پشمی می‌گردد. برای این کار، از صابون‌های خنثی و کمی اسیدی استفاده کنید. معمولاً صابون یا پودر لباسشویی در پارچه‌های پشمی متراکم می‌گردد و بعد از خشک شدن ذرات سفیدک بسیار ریزی (اصطلاحاً صابون‌زدگی) در سطوح آن دیده می‌شود. برای رفع صابون زدگی دو قاشق چایخوری سرکه در هر لیتر آب بریزید و لباس را به مدت ده دقیقه در آن قرار دهید. سپس با آبی که چند قطره آمونیاک به آن افزوده شده، شست‌وشو دهید و با آب خالص آبکشی کنید. از قرار دادن لباس‌های پشمی در مقابل نور شدید خورشید جهت خشک کردن پارچه خودداری کنید. طریقه‌ی خشک کردن پارچه‌های پشمی بدین صورت است که آن‌ها را بر روی پارچه‌ای نخی پهن می‌کنند (به علت تغییر شکل، از آویزان کردن خودداری کنید) یا آن را در داخل یک توری می‌گذارند و توری را به بند لباس آویزان می‌نمایند. بهتر است برای این کار، یک جوراب نایلون زنانه را به داخل یکی از آستین‌های لباس پشمی فرو ببرید و سر دیگرش را از آستین دیگر بیرون بکشید و سپس گیره‌های لباس را به دو سر جوراب وصل نمایید. در این صورت، لباس به اصطلاح از ریخت نمی‌افتد.

ابریشم (Silk)

موارد استعمال پارچه های ابریشمی

نخ های ابریشمی خیلی سبک و براق هستند و کشش آن ها زیاد بوده و مقاومت آن ها در برابر پارگی و چروک پذیری بالاست. الیاف ابریشم به علت وجود پروتئین در ساختار آن، هادی حرارت نیست و حرارت را در خود نگهداری می کند؛ از این رو، برای پوشش زمستانی مناسب هستند. از طرفی دیگر این نوع پارچه ها به دلیل لطافت و نازکی در فصول دیگر سال از جمله تابستان به خوبی استفاده می شوند.

روش شستن پارچه های ابریشمی

باید با آب ملایم و صابون یا پودرهای قلیایی ضعیف و آبکشی مکرر شست و شو شود. اگر پارچه ای ابریشمی سفید بعد از چند بار شست و شوی غلط، زرد رنگ شد و جلای سابق خود را از دست داد، باید مدتی آن را در محلول آب و شیر خوراکی خیس کنید و سپس نسبت به شست و شوی آن اقدام نمایید. پس از آبکشی، آن را در پارچه ای حوله ای می پیچند تا کمی خشک گردد. نور شدید خورشید به الیاف ابریشم صدمه می زند. به خصوص رنگ آن را از بین می برد.

کشورهای تولیدکننده منسوجات روی

البسه ای ابریشمی، حرف S (Silk) را

نصب می نمایند. (تصویر ۵-۱)

100%
Seide
Silk
Soie
Seta

الیاف نیمه مصنوعی و مصنوعی

ویسکوز (Viscose)

ویسکوز جزء الیاف بازیافته (رژنره) بوده و ماده تشکیل دهنده آن لیف طبیعی است که الیاف نیمه مصنوعی نیز نامیده می شود.

موارد استعمال پارچه های ویسکوزی

پارچه های ویسکوزی گرما را هدایت می کنند لذا پوست بدن در مقابل حرارت، احساس خنکی می کند؛ به عبارت دیگر لباس های ویسکوزی خنک تر از ابریشم طبیعی است. می توان با به کار بردن الیاف ظریف تر ویسکوز، منسوجات بسیار لطیف با زیر دست نرم تهیه کرد.

روش شستن پارچه های ویسکوزی

ویسکوز در اثر رطوبت استحکام خود را به طور قابل ملاحظه ای از دست می دهد و پس از خشک شدن، استحکام اولیه خود را دوباره به دست می آورد. از این رو، هنگام شست و شو لازم است به این موضوع توجه کنید که اگر پارچه های ضخیم را پس از شست و شو آویزان نمایید کش می آید، شل می شود و باعث تغییر شکل آن می شود. (تصویر ۶-۱)

نایلون (Nylon)

نایلون جزء الیاف کاملاً مصنوعی است.

موارد استعمال پارچه های نایلونی

پارچه های نایلونی استحکام خوبی در برابر سایش و کشش دارند. این الیاف موارد استعمال زیادی دارند؛ از جمله، این الیاف در جوراب های نایلونی به علت قابلیت الاستیکی زیاد، در قسمت زانو و مفاصل کیسه ای نمی شود و به حالت اول خود برمی گردد. منسوجات نایلونی پس از شست و شو فوراً خشک می شوند، زیرا رطوبت کمی به خود جذب می کنند. از نخ فیلامنت برای تهیه جوراب ساق بلند، آستری، مایوی شنا، لباس ورزشی، پارچه ی دانتل، پارچه ی بارانی، پوشاک پلیسه دار و پارچه های کشباف استفاده می شود.

تصویر ۶-۱

روش شستن پارچه های نایلونی

شست و شوی پارچه های نایلونی بسیار ساده است؛ چون دارای سطح صافی هستند. از این رو، چرک و کثافات به آسانی از روی آن ها پاک می شود. نایلون در مقابل مواد شیمیایی بسیار مقاوم است. می توان برای شست و شوی آن ها از آب ملایم و صابون یا پودرهای لباسشویی استفاده کرد. بهتر است پارچه های نایلونی را جداگانه شست؛ زیرا رنگ لباس های دیگر را به خود جذب می کند. برای خشک کردن هرگز آن ها را در برابر بخاری خشک نکنید؛ چون امکان جمع شدن الیاف وجود دارد. قبل از آن که کاملاً خشک شود، آن را با دست صاف کنید تا به اتو احتیاجی نداشته باشد.

پلی استر* (Polyesters)

پلی استر جزء الیاف مصنوعی است.

موارد استعمال پارچه های پلی استری

پارچه های پلی استر مقاومت فوق العاده ای در برابر چروک شدن دارند. کت و شلوارهای بافته شده از الیاف پلی استر، شکل خود را در هوای مرطوب حتی در مواقع خیس شدن به خوبی حفظ می کنند. این الیاف در مخلوط با الیاف طبیعی، در تهیه ی پارچه های نازک و منسوجات سبک وزن مانند پارچه های پرده ای و ساتن، پیراهن و بلوز مورد استفاده قرار می گیرد. هم چنین به علت خاصیت اتوپذیری زیاد آن ها، در تهیه ی پارچه های پلیسه زنانه مصرف می شود. این الیاف برای تهیه ی البسه و پارچه های بشور و بیوش بسیار مورد استفاده قرار می گیرد. (تصویر ۷-۱)

تصویر ۷-۱

روش شست و شوی پارچه های پلی استری

پلی استر به علت جذب کم رطوبت و جمع شدن الکتریسیته ساکن تمایل زیادی به گرد و خاک دارد. این عیب را می توان با استفاده از مواد ضد الکتریسیته ساکن (مواد نرم کننده لباس در ایران) رفع کرد؛ چون این الیاف آب جذب نمی کند و در آب متورم نمی شود؛ لذا، منسوجات حاصله به راحتی شسته می گردد و فوراً خشک می شود.

انواع پارچه

۱- بروکات (Brokat)

نوعی پارچه با نخ‌های برجسته و درخشان است. نام این نوع پارچه از زبان ایتالیایی گرفته شده و به معنی زربفت است.

۲- بورکن کرب (Borken krepp)

نوعی پارچه با سطح بافته شده شبیه به پوست درخت است.

۳- بوکله (Bouclé)

نوعی پارچه با گره‌های نامنظم و سطحی گره‌دار که به دلیل نخ‌های گره‌دار، ضخیم است.

۴- چینل (Chenille)

نوعی پارچه شبیه به مخمل و ضخیم که دارای کرک‌هایی در هر دو روی (هر دو سطح) پارچه است.

۵- کلوکه (Cloqué)

نوعی کرب بادی که از دو بافت کنار هم شکل گرفته است. هنگام عملیات شیمیایی، سطح زیرین پارچه جمع می‌شود و سطح فوقانی از نقوش برجسته نامنظم شکل می‌گیرد. کلوکه نیازی به اتو ندارد.

۶- مخمل کبریتی یا کورد (Cord)

نامی برای نوعی پارچه با تارهایی شبیه مخمل بوده که از نخ‌های نازک بسیار نرم با نخ‌های ضخیم بافته شده است.

۷- دنیم (Denim)

پارچه‌های جین هستند که فقط نخ‌های تار آن‌ها رنگ شده و پودهای آن سفید رنگ اند. سطح روی پارچه در جین‌های آبی رنگ، آبی و در جین‌های مشکی، سیاه بوده و اغلب، سطح پشت پارچه سفید است.

۸- فاکون (Faconne)

پارچه‌ای بدون طرح است که طی روند بافت ناهمگون و متفاوت بافته می‌شود و اغلب تلفیقی از مات و براق است.

۹- دوشس (Duchesse)

پارچه‌ی ساتن براق و محکم بوده که از ابریشم و الیاف مصنوعی بافته شده است.

۱۰- کرنیکل، کرش (Crinkle, Crash)

نوعی پارچه بوده که دارای بافتی برجسته و چین‌دار است. (پفکی) چین‌ها اغلب در جهت تار بافته می‌شود.

۱۱- تیغ ماهی یا فیش گرات (Fischgrat)

با استفاده از نخ‌های رنگی مختلف در تار و پود پارچه، پارچه‌ای طرح‌دار با طرح بافت جناغی شکل می‌گیرد.

۱۲- گاباردین (Gabardine)

نوعی پارچه با بافت ریز از پنبه، پشم یا الیاف مصنوعی با نقوش برجسته تیغ ماهی یا جناغی یا خطوط راه‌راه اریب است که همواره از سمت راست پارچه به چپ و از پایین به بالا بافته می‌شود.

۱۳- گلن چک (Glencheck)

نوعی پارچه چهارخانه، برجسته یا سایه روشن است که از چهارخانه‌های کوچک دیگری شکل گرفته است.

۱۴- ژاکارد (Jacquard)

نامی است برای همه‌ی پارچه‌هایی که طرح آن‌ها از روند بافت شکل گرفته است. از طریق استفاده از نخ‌های مختلف در تار و پود مات، براق، تیره و روشن، می‌توان این تأثیرات را در طرح و رنگ پارچه افزایش داد.

۱۵- هانن تریت (Hahnentritt)

پارچه‌ای با چهارخانه‌های کوچک است که در گوشه‌ی هر طرح چهارخانه نیز زائده‌های اریب ماندنی وجود دارد.

۱۶- جین (محکم، ضخیم) (Jean - Stoffe)

پارچه‌ای شبیه پارچه‌ی پنبه‌ای است که اغلب سنگ‌شوی می‌شود. از این پارچه برای لباس‌های جین سبک استفاده می‌شود.

۱۷- لمه (Lamé)

پارچه‌ای رنگارنگ و براق که از الیاف رنگی یا نخ‌های براق بافته می‌شود.

۱۸- ماهوت (Loden)

پارچه پشمی یا غیرضخیم با نام ماهوت است که از طریق روشی مشابه نمدمالی، بسیار ضخیم و بادوام می‌شود. بین ماهوت‌های راه راه با پرزهای بلند و زیر در یک جهت و ماهوت‌های بدون خط و گونی مانند، تفاوت وجود دارد.

۱۹- مواره (Moiré)

پارچه‌ای با راه‌راه‌های اریب و طرحی موج‌دار است که از طریق پرس کردن پارچه شکل می‌گیرد.

۲۰- موسیلین (Musseline)

پارچه‌ای لطیف با بافتی بسیار نرم بوده که شبیه پارچه کتان است و اغلب از پنبه یا پشم بافته می‌شود.

۲۱- پانه‌زامت (Pannesamt)

مخمل ضخیم و براق با کرک‌های فشرده است.

۲۲- پیپتا (Pepita)

نوعی پارچه با چهارخانه‌های کوچک تیره و روشن است که برخلاف پارچه طرح جناغی کنگره‌دار نیست.

۲۳- پارچه پرزدار یا پوست مصنوعی (Pelzimitaion)

پارچه‌هایی هستند که پوشش مویی ضخیمی دارند. (از الیاف مصنوعی تهیه می‌شوند). رنگ پارچه و اندازه‌ی موها شبیه خز واقعی است.

(این نوع پارچه در ایران به نام پولیش معروف است.)

۲۴- پیکی (Pikee)

پارچه‌ی دو بافت با طرح‌های برجسته است که به نظر لایی می‌آیند.

۲۵- پارچه کشباف یا استرچ (Rippen Strich Stoff)

نوعی پارچه با بافت‌هایی از راست به چپ (مانند لباس‌های بافتنی با دست) است که خاصیت ارتجاعی دارد و در ایران به استرچ معروف است.

۲۶- ریپس (Rips)

نوعی پارچه با نخ‌های برجسته است که به صورت اریب بافته می‌شود.

۲۷- ژرسه رومانیت (Romanit Jersey)

نوعی پارچه محکم با کمی خاصیت ارتجاعی (حالت استرچ) است که اغلب از پشم گوسفند بافته می‌شود و در هر دو رویه دانه‌های بافته شده کاملاً واضح هستند.

۲۸- پارچه راه راه (Seer Sucher)

نوعی پارچه راه راه که سطح «روی» آن شبیه پوسته درخت، راه راه است. در پارچه‌های راه راه واقعی (بافتنی با دست) این حالت راه راه شکل، در طی روند بافت شکل گرفته است، ولی در پارچه‌های مصنوعی از طریق عملیات شیمیایی شکل می‌گیرد.

۲۹- پارچه پلووری یا سویت شیرت اشتوف (Sweat shirt stoffe)

اغلب از نوع پارچه‌ی تریکوی ضخیم یا ژرسه است و در بافت آن از پنبه یا پنبه‌های مخلوط استفاده می‌گردد.

۳۰- ترموفلورز یا فلیسه (Thermovelours)

هر دو روی پارچه کاملاً ضخیم، زیر و پشمی مانند است و از الیاف مصنوعی بافته می‌شود. این پارچه گرما را کاملاً در خود نگاه می‌دارد.

۳۱- توخ (Tuch)

پارچه‌های شطرنجی است که اغلب با طرح‌های مختلف ارائه می‌گردد.

۳۲- چیت ویچی (Vichy)

نوعی پارچه‌ی چهارخانه است که از دو رنگ بافته می‌شود و معمولاً آن را از پنبه می‌بافند.

استاندارد مهارت: نازکدوزی زنانه (درجه ۲)
دوخت

پیمانۀ مهارتی: توانایی انتخاب پارچه

شماره شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۳

شماره شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۳

مفهوم علائم بین المللی

علائمی روی بر حسب اغلب لباس های (خارجی) دیده می شود که معنا و مفهوم آن را چنین است:

نقش تشت با شماره هایی درون آن، مفهومش آن است که لباس را می توان با دست یا به وسیله ی ماشین شست. شماره داخل تشت نمایشگر درجه ی حرارت آب بر حسب سانتی گراد است.

نقش دست در داخل تشت، مفهومش آن است که لباس را باید فقط با دست شست نه به وسیله ماشین.

نقش یک مثلث؛ مفهومش آن است که می توان ماده سفیدکننده به کار برد.

نقش اتو، مشخص کننده درجه حرارت اتو یا امکان اتو کشیدن را نشان می دهد.

نقش دایره با حروف لاتین «A»، «F» و «P» نشان دهنده ی آن است که هنگام خشک شویی، کدام یک از حلال ها را باید به کار برد.

در مورد چگونگی خشک کردن لباس علائمی وجود دارد. این علائم، بهترین طریق خشک کردن لباس را نشان می دهد.

روی بند یا طناب خشک کنید.

بی آن که بچلانید خشک کنید.

روی سطح مسطحی پهن کنید تا خشک شود.

می توان با چرخاندن در ماشین لباس شویی، آن را خشک کرد.

پیمانه مهارتی: توانایی انتخاب پارچه

شماره شناسایی: ۳-۴/۲/۴۱/۹۱-۷ و ۸۸

استاندارد مهارت: نازکدوزی زنانه (درجه ۲)

دوخت

شماره شناسایی: ۳-۴/۲/۴۱/۹۱-۷ و ۸۸

جدول ۱-۳- علائم بین‌المللی نگهداری منسوجات

علائم	عملیات	بدون احتیاط	احتیاط متوسط	با احتیاط	عملیات ممنوع
	تشت «درجه حرارت آب»	 95 جوش	 80 گرم	 ملايم	
	اتو «امکان اتوکشی»	 ۲۱۰ °C داغ	 ۱۶۰ °C متوسط	 ۱۲۰ °C ملايم	
	دایره «خشک شویی»	 A هر نوع ماده خشک شویی	 P پرکلرواتیلن متوسط (ماده سفیدکننده حاوی کلر)	 F وایت اسپیریت ضعیف بنزین معدنی	
	مثلث «استفاده از آب ژاول یا سفیدکننده محتوی کلر»	 CL در آب سرد حل می‌شود.			
	می‌توان با چرخاندن در ماشین لباس شویی خشک کرد.				

استاندارد مهارت: نازکدوزی زنانه (درجه ۲) دوخت شماره شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴	پیمانه مهارتی: توانایی انتخاب پارچه شماره شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۳
---	--

جدول ۲-۳

نام الیاف	شست و شو و درجه حرارت آب	اتوکشی
الیاف طبیعی گیاهی	پارچه‌های رنگی ۶۰ درجه‌ی سانتی‌گراد: پارچه‌های نخی ظریف تا ۴۰ درجه‌ی سانتی‌گراد: 	مقاومت منسوجات پنبه‌ای و کتانی در برابر حرارت اتو زیاد است. حرارت اتو را می‌توان روی ۲۰۰ تا ۲۵۰ درجه سانتی‌گراد تنظیم کرد.
حیوانی	لباس‌های پشمی حساس مانند کت‌های بلیزر، شلوارها، دامن‌ها، باید به خشک‌شویی فرستاده شود. درجه‌ی حرارت نباید بیش از ۳۰ درجه‌ی سانتی‌گراد باشد؛ 	به علت خاصیت ارتجاعی بسیار زیاد، دیر چروک می‌شوند. پارچه‌ی نخی مرطوبی روی پارچه‌ی پشمی قرار دهید، زیرا اتو کردن مستقیم پارچه، آن را برق می‌اندازد. اتو را روی درجه حرارت ملایم ۱۶۰ درجه سانتی‌گراد تنظیم کنید.
پارچه‌ی ابریشمی	پارچه‌های ابریشمی با طرح‌های چاپی و تیره، تافته، برای از بین بردن چروک، از پارچه‌ای نخی زربافت، شیفون، ارگانزا، ساتن، به خشک‌شویی فرستاده شود. درجه‌ی آب ۳۰ درجه‌ی سانتی‌گراد؛ 	برای از بین بردن چروک از پارچه‌ای نخی که رطوبت داشته باشد استفاده کنید. با درجه‌ی ملایم اتو کنید. پس از اتو کردن پارچه را نمدار نکنید؛ زیرا پارچه لک‌دار می‌شود.
الیاف مصنوعی الیاف بازیافته نیمه‌مصنوعی	لباس را در ماشین لباس‌شویی خشک نکنید و آب آن را نگیرید. به وسیله‌ی دست یا ماشین، با آب ۳۰ تا ۴۰ درجه سانتی‌گراد؛ 	پارچه‌ی ویسکوز چروک برمی‌دارد و به آسانی اتو می‌شود. درجه‌ی حرارت اتو ملایم باشد.
الیاف	پارچه‌ی نایلون	در مقابل حرارت بسیار حساس است و معمولاً نیازی به اتوکشی ندارد. اگر اتو کردن ضروری است، از اتو با درجه‌ی حرارت بسیار پایین و بدون بخار استفاده شود.
ترکیبی مصنوعی	پارچه‌ی پلی‌استر	به علت داشتن خاصیت ارتجاعی و تثبیت حرارتی به وسیله‌ی اتو می‌توان پلیسه‌ی ثابتی روی منسوجات به وجود آورد. حرارت مطمئن برای اتو کردن ۱۲۰ درجه سانتی‌گراد باشد.
		خشک کردن آن در ماشین لباس‌شویی امکان‌پذیر نیست. درجه‌ی حرارت ۳۰ درجه‌ی سانتی‌گراد؛

آزمون نظری

۱- در کشورهای تولیدکننده ی لباس، علامت نشان دهنده پارچه ی پنبه ای است.

۲- چرا چرک و کثافات به آسانی از سطح پارچه های کتانی برطرف می شود؟

۳- علامت روبه رو روی لباس های دوخته شده، نشان چیست؟

۴- علامت روبه رو، روی لباس های دوخته شده، نشان چه نوع پارچه ای است؟

۵- پارچه های کتانی مخصوص به چه نوع لباس هایی است؟

۶- از چه نوع صابون هایی برای شست و شوی منسوجات پشمی استفاده می شود؟

۷- کشورهای تولیدکننده ی منسوجات روی لباس های ابریشمی حروف را نصب می کنند.

۸- پارچه های ویسکوزی خنک تر از، که یک لیف طبیعی است، می باشد.

۹- برای تهیه ی جوراب ساق بلند، مایوی شنا، لباس ورزشی و پوشاک پلیسه دار از پارچه های

استفاده می شود.

۱۰- مقاومت پارچه های نایلونی در برابر مواد شیمیایی چگونه است؟

۱۱- پارچه های پلی استر تمایل زیاد به گرد و خاک دارند. چگونه این عیب را رفع می کنند؟

پاسخنامه خودآزمایی نظری

- ۱- غوزه ی پنبه
- ۲- زیرا دارای سطح صاف و درخشنده ای است.
- ۳- تمام کتان
- ۴- پنبه
- ۵- لباس های بادوام و لطیف تابستانی
- ۶- از صابون های خنثی و کم اسیدی استفاده کنید.
- ۷- S (Silk)
- ۸- ابریشم طبیعی
- ۹- نایلون
- ۱۰- بسیار مقاوم است.
- ۱۱- از مواد ضد الکتریسیته ساکن استفاده شود.